

ปีที่ 28 ฉบับที่ 9762 วันจันทร์ที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2558 หน้า 9

‘หุ่นยนต์’ผู้ช่วยคุณหมอ

● บุณกร กุฎา

ภวาระขาดแคลนแพทย์เฉพาะทางตามโรงพยาบาลสื่อเค้าวว่าจะไม่ใช่เรื่องเล็กๆ อีกต่อไป การนำหุ่นยนต์มาใช้เพื่อเสริมประสิทธิภาพการรักษาด้วยระบบการรักษาทางไกล (เทเลเมดิซีน) ในโรคที่มีความต้องการความรวดเร็ว แม่นยำภายใต้ระยะเวลาที่จำกัด จึงเป็นทางเลือกในยุคนี้

โครงการเทเลเมดิซีนนี้เป็นการบูรณาการเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล เสียง ภาพเคลื่อนไหวและเว็บ เชื่อมโยงให้เป็นระบบเดียวกัน ทำให้ทีมแพทย์ผู้ป่วยและญาติ สามารถสื่อสารโต้ตอบกันแบบเห็นหน้า ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูลการรักษาแบบเรียลไทม์ ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาทันที่โดยเฉพาะโรคหลอดเลือดสมองที่ต้องการความรวดเร็วในการรักษาภายในเวลา 3-5 ชั่วโมง จะมีโอกาสกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ ลดความเสี่ยงอัมพาตครึ่งซีก พุดไม่ได้ หมดสติและเสียชีวิต

idea

: แก้ปัญหาขาดแคลนแพทย์เฉพาะทาง

นพ.สมพงษ์ สุวรรณวัลย์กร รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กล่าวว่า ระบบหุ่นยนต์จะช่วยให้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหลอดเลือดสมองที่มีจำนวนจำกัดสามารถดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ใกล้ขีดขึ้นตลอด 24 ชั่วโมง แม้ไม่ได้อยู่ในโรงพยาบาลก็สามารถให้คำปรึกษาและรักษา ถัดจากนี้ทางจุฬาฯ มีนโยบายที่จะนำระบบเทเลเมดิซีนไปให้บริการแก่ผู้ป่วยในรถฉุกเฉินผ่านเทคโนโลยี 4จี เพื่อสร้างความมั่นใจว่า เสมือนได้อยู่ในห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล

นอกจากนี้ ระบบดังกล่าว ยังช่วยในการเรียนการสอนแพทย์ประจำบ้านกำลังปฏิบัติงานด้านการแพทย์เฉพาะทาง ภายใต้การควบคุมของอาจารย์แพทย์ในโรงเรียนแพทย์ได้ดูแลคนใช้ร่วมกัน ตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจและรักษาแบบเรียลไทม์ ข้างเตียงคนไข้ในสถานการณ์จริง รวมทั้งการผ่าตัด

ทั้งนี้ ปัจจุบันอุบัติเหตุโรคหลอดเลือดสมองมีประมาณ 1.5 แสนคนต่อปีที่เป็นผู้ป่วยใหม่ ขณะที่แพทย์ระบบประสาทมีประมาณ 500 คน และแพทย์เฉพาะทางด้านหลอดเลือดสมองไม่ถึง 50 คน การใช้หุ่นยนต์ผู้ช่วยแพทย์ในการรักษาทางไกล จึงเป็นทางเลือกที่ช่วยให้ผู้ป่วยในสถานพยาบาลที่ขาดแคลนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้รับการรักษาอย่างรวดเร็ว และได้มาตรฐานจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ส่วนกลาง

“ระบบนี้จะมาช่วยเสริมประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์ และสร้างความแข็งแกร่งให้กับโรงพยาบาลที่เป็นเครือข่าย ซึ่งช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และอำนวยความสะดวกให้กับแพทย์เฉพาะทางสามารถปฏิบัติงานได้จากทุกสถานที่ ไม่มีข้อจำกัดด้านระยะทางหรือเวลา ในอนาคตถ้าคนไทยผลิตหุ่นยนต์ออกมาได้ในราคาที่เหมาะสม ผมสนับสนุนเต็มที่ แต่คงเริ่มต้นจากการซื้อเทคโนโลยีเข้ามาก่อน” รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กล่าว

: ข้อมูลแม่นยำแบบเรียลไทม์

“ก่อนหน้านี้เราทดลองใช้ไลน์ ในการส่งรูป เพซใหม่ เข้ามาช่วย แต่ระบบไม่เสถียรพอ ภาพไม่คมชัดเหมือนการใช้หุ่นยนต์ ยกตัวอย่างเมื่อเร็วๆ นี้ มีผู้ป่วยเกิดอาการหลอดเลือดสมองอุดตันหลังจากเข้าห้องน้ำ ญาตินำส่งโรงพยาบาล แพทย์ประจำบ้านที่อยู่รอดได้ปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหลอดเลือดสมองผ่านทางระบบแพทย์ทางไกล เกี่ยวกับยาที่ใช้รักษา ซึ่งมีผลข้างเคียงสูง ปรากฏว่าพอเช้าวันรุ่งขึ้นผู้ป่วยก็สามารถกลับมาเดินได้ เพราะการรักษาที่ทันเวลา” พญ.นิจรี ชาญณรงค์ หัวหน้าสาขาประสาทวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงประสบการณ์จากการใช้หุ่นยนต์ผู้ช่วยแพทย์ในการรักษาทางไกล ในช่วง 7 เดือนที่ผ่านมา

ระบบเทเลเมดิซีนยังมีความปลอดภัยสำหรับข้อมูลผู้ป่วย ไม่เกิดการรั่วไหลของข้อมูลเหมือนการใช้วิดีโอคอลล์ในแอปพลิเคชันบนมือถือ ซึ่งเป็นเครือข่ายเปิดที่ข้อมูลอาจรั่วไหลได้ รวมทั้งหุ่นยนต์ยังมีความคมชัดของภาพและเสียง ด้วยกำลังขยายสูงสุดถึง 120 เท่า

ดังนั้น หุ่นยนต์ผู้ช่วยแพทย์รักษาทางไกล จึงเหมาะสมและปลอดภัยต่อผู้ป่วยเพราะแพทย์จะได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและแม่นยำในการรักษา สามารถเข้าถึงผู้ป่วยที่อยู่ห่างไกลได้มากขึ้นทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศอาเซียนที่ขาดแคลนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง